

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye Tárgy: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak A nanoanyagokkal kapcsolatos szabályozási szempontok

COM(2008) 366 végleges

(2009/C 218/04)

2008. június 17-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

„A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak A nanoanyagokkal kapcsolatos szabályozási szempontok”

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció 2009. február 3-án elfogadta véleményét. (Előadó: Antonello PEZZINI).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. február 25–26-án tartott, 451. plenáris ülésén (a február 25-i ülésnapon) 170 szavazattal 1 ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB úgy véli, hogy a nanotudományok és nanoanyagok (N+N) felelősségteljes fejlesztése révén Európa vezető szerepet játszik globális szinten, a gazdasági és szociális fejlődéssel kapcsolatos kihívás tekintetében.

1.2 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy szükség van a nanotechnológiák ipari és több ágazatra kiterjedő felhasználásának gyors fejlődésére, szoros összefüggésben a következőkkel:

— gazdasági és szociális verseny,

— jogi, adóügyi és pénzügyi szempontok,

— az etikai, környezetvédelmi, illetve az egészséggel és biztonsággal kapcsolatos szempontokra vonatkozó kiemelt figyelem a tudományos alkalmazások teljes időtartama során.

1.3 Az EGSZB támogatja a nanotechnológiákkal kapcsolatos magatartási kódex elveit, és megfelelőnek tartja azokat az N+N-re vonatkozó európai jogszabályi keret felülvizsgálatához is.

1.4 Az EGSZB aggodalmát fejezi ki a nanotechnológiák kereskedelmi alkalmazásainak, illetve a nanoanyagoknak a környezetre, az egészségre és a toxikológiára kifejtett hatásai kutatásának még mindig túlságosan lassú fejlődése miatt.

1.5 Az EGSZB meggyőződése, hogy a nanotechnológiák összetettsége, gyors fejlődésük és tudományos sokrétőségük multidiszciplináris megközelítést tesz szükségessé, főként ami a normatív, etikai és szociális kereten belüli kockázatot illeti: ez elengedhetetlen ahhoz, hogy elfogadható megoldások születjenek a kockázatkezelés során, melyek megbízható, teljes és felelős alapon nyugszanak.

1.6 A megfelelő kormányzási rendszernek figyelembe kell vennie a nanoanyagok felelős fejlesztésének számos szempontja közötti egyensúlyt. Az EGSZB azt ajánlja, hogy az Európai Nanotechnológiai Megfigyelőközpontot alakítsák állandó struktúrává, hogy lehetővé tegyék a biztos tudományos és gazdasági alapú elemzések elkészítését és a következők vizsgálatát: a társadalomra gyakorolt hatás, az esetleges környezeti, egészségi és biztonsági kockázatok – a többi érdekelt európai ügynökséggel közösen.

1.7 Az EGSZB szerint szükség van egy integrált jogszabályozási hivatkozási keretre a kormányzási rendszeren felül, melynek célja, hogy egyértelmű és megbízható válaszokat adjon a felmerült szükségletekre, főként az osztályozás és a mérés közös módszerei, valamint a meglévő és új protokollok végrehajtásának tesztelése és a szabványosítást megelőző és kísérő kutatás területén.

1.8 Az EGSZB szerint hatékony cselekvésre van szükség az interdiszciplináris oktatás és képzés területén, és szintén lényeges, hogy ezen erőfeszítésekbe – a csúcinfrastrukturák segítségével – vonják be a kockázatértékelést és –megelőzést is.

1.9 Az EGSZB fontosnak tartja egy európai benchmarking rendszer kialakítását a kockázatértékelési és –megelőzési kezdeményezésekre Európában, az Egyesült Államokban, Japánban és a feltörekvő gazdaságokban.

1.10 Az EGSZB véleménye szerint támogatni kell a CEN, CENELEC és az ETSI európai műszaki szabványosítási munkáit, az Európai Bizottság világos és átlátható megbízásai által is, amelyeket nemzetközi szinten be kell vonni az ISO TC 229 munkáiba a nanotechnológiák, nanotermékek és összetett N+N-re kiterjedő rendszerek biztonságos világkereskedelmének lehetővé tétele érdekében.

1.11 Az EGSZB a biztos és átlátható alapokon nyugvó, strukturált párbeszéd megerősítését ajánlja a civil társadalommal, hogy ezen a jövőnk szempontjából a nemzetközi környezetben igen fontos területen egységes európai nézet alakuljon ki.

1.12 Az EGSZB azt kéri, hogy a 2009-es cselekvési tervről szóló jelentésben egy fejezet kifejezetten a következő pontokról szóljon:

— a kockázatértékelési és –megelőzési integrált szabályozási keret terén elért haladás,

— a vizsgálati jegyzőkönyvek hatékonysága és eredményei,

— új, a tagállamok által európai szinten meghatározott prioritások a cselekvés terén, a nanotechnológiai összetételű termékek fenntartható termelése és kereskedelme érdekében,

— benchmarking cselekvések az USA-val, Japánnal és a fejlődő országokkal közösen, a kockázatértékelés és –megelőzés területén,

— biztos és átlátható alapokon nyugvó, strukturált párbeszéd a civil társadalommal, hogy ezen a jövőnk szempontjából a nemzetközi környezetben igen fontos területen egységes európai nézet alakuljon ki.

2. Bevezetés

2.1 Az elmúlt években az Európai Bizottság a legnagyobb finanszírozó szervezetté vált az N+N területén: a hatodik KTFD keretprogramhoz 1,4 milliárd euróval, a 2007–2013. évi 7. keretprogramhoz az első évben mintegy 600 millió euróval járult hozzá. Az utóbbi hozzájárulásából 28 millió eurót fordítottak az N+N biztonságával kapcsolatos kutatásokra, így az ágazatra összesen 80 millió eurót fordítottak ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Vö. Tomellini, R; Giordani, J. (cur.). Third International Dialogue on Responsible Research and Development of Nanotechnology – Brüsszel, 2008.03.11–12.

2.2 Különböző, a nanotechnológiai alkalmazásokra, például nanoelektronikára (ENIAC), nano-ortostudományra és a fenntartható kémiára specializálódott európai technológiai platformok jöttek létre.

2.3 Globális szinten az N+N-re fordított köz- és magánberuházások a 2004–2006-os időszakban 24 milliárd euróra rúgtak: ennek több mint egynegyedét Európa biztosította, melyből 5–6 % ⁽²⁾ az Európai Bizottság alapjaiból származik.

2.4 A 2007–2013-as 7. KFTD keretprogrammal ⁽³⁾ kapcsolatos, N+N-re vonatkozó rendelkezésekben előírják az alapvető etikai szempontok betartását, amely elvek az Alapjogi Chartában is szerepelnek.

2.5 A nanotechnológiákra vonatkozó felelős K+F-vel kapcsolatos harmadik nemzetközi párbeszédéről szóló jelentés kiemelte, hogy a következő témákkal kell foglalkozni:

— kormányzás a nanotechnológiák területén,

— szakadék az észak-dél együttműködésben,

— segédeszközök (méréstechnika, szabványosítás, definíciók és szellemi tulajdon),

— a társadalom bevonása,

— párbeszéd a különböző országok polgáraival.

2.6 A különböző nemzetközi szervezetek bevonását többek között a következő kezdeményezések szemléltetik:

— az EBESZ adatbázisa az emberi egészség és környezetbiztonság tekintetében végzett kutatásokról (*Database on Human Health and Environmental Safety Research*), valamint adatbázis létrehozása a mesterséges nanoanyagok biztonságának témájában (*Database of Research into the Safety of Manufactured Nanomaterials*),

— a FAO/WHO közös programja az élelmiszerszabványokról (*Joint FAO/WHO Food Standards Program*), amely semleges nemzetközi fórumot biztosít a nanotechnológiával összefüggő élelmiszer-biztonsági problémáknak, és együttműködési megállapodásokat dolgoz ki ezekről a szempontokról,

⁽²⁾ COM(2007) 505 végleges; Nanotudományok és nanotechnológiák: cselekvési terv Európa számára (2005–2009). Első végrehajtási jelentés (2005–2007).

⁽³⁾ Vö. a 2006. december 19-i 2006/971/EK tanácsi határozattal, HL L 400., 2006.12.30.

- az EBESZ projektje a mesterséges nanoanyagok egy reprezentatív mintája biztonságának értékelésére (*Safety Testing of a Representative Set of Manufactured Nanomaterials*); az EBESZ mesterséges nanoanyagokkal és értékelési irányelvekkel kapcsolatos projektje (*Manufactured Nanomaterials and Test Guidelines*),
- az EBESZ expozíció mérésével és csökkentésével kapcsolatos projektje (*Exposure Measurement and Exposure Mitigation*),
- az EBESZ alternatív módszerek szerepével kapcsolatos projektje a nanotoxikológia területén (*The role of Alternative Methods in Nanotoxicology*),
- az EBESZ hatásokkal és vállalkezési környezettel kapcsolatos projektje (*Impacts and the Business Environment*),
- az EBESZ kommunikációval és a közvélemény bevonásával kapcsolatos projektje (*Communication and public engagement*),
- az EBESZ globális kihívásokkal (víz és nanotechnológiák) kapcsolatos projektje (*Global Challenges: Nano and Water*),
- az EBESZ projektje a kockázatértékeléssel kapcsolatos együttműködésről (*Co-operation on Risk Assessment*),
- a WHO-val a termelés és a nanotechnológiák használatának során fellépő, a biztonságot és a munkahelyi egészséget érintő kockázatok tanulmányozásában együttműködő speciális központok,
- a WHO és az EU közös projektje a környezet és az egészség tárgyában történő politikai tanácsadás megerősítésének témájában – nanotechnológiák (*Enhanced Policy Advice on Environment and Health in Europe - Nanotechnologies*),
- világszintű intézkedések a kémiai termékek globális szintű megfelelő kezelésére, a ENSZ környezetvédelmi programján (UNEP) belüli technológia, ipar és gazdaság osztály (DTIE) vegyi anyagok szekciójának támogatásával,
- a trieszti Tudományos és Magas Szintű Technológiai Nemzetközi Központ (ICS) magas szintű technológia és új nyersanyagok szekciója (HTNM) által támogatott közvetlen intézkedések (a nanotechnológiák értékelése, valamint a fejlesztésük és használatuk során felmerülő esetleges kockázatok tekintetében),
- a nanotechnológiákra vonatkozó ISO TC229 szabványok,
- az UNIDO szakértői ülése (2007.12.): ajánlások és speciális cselekvési terv; a nanotechnológiák és a velük kapcsolatos kockázatok értékelése. Kutatási tevékenység az N+N etikai, jogi és társadalmi hatásaival kapcsolatban.

2.7 Az angol *Royal Society* nanotudományok és nanotechnológia: bizonytalan lehetőségek⁽⁴⁾ témájú jelentése a következőket írja: „ameddig nem tudunk meg többet a nanorészecskék és nanocsövek környezeti hatásairól, azt javasoljuk, hogy amennyire lehet, kerüljük el, hogy a mesterséges nanocsövek és nanorészecskék a környezetbe kerüljenek”.

2.8 A nanoanyagok, az orvosi diagnosztikával és bizonyos nem invazív terápiákkal összefüggő számos alkalmazás mellett már sok használati tárgyban, illetve a következő alkalmazásokban vannak jelen: öntisztító borítások, amelyekkel csökkenthető a tisztítószer használata, méregtelenítő szerek a levegő nitrogéntartalmának kivonására, új generációs fotovoltaiikus elemek, hőszigetelő anyagok, széndioxid-megkötő rendszerek, nanofilterek a levegő és a víz szűrésére.⁽⁵⁾

2.9 A probléma abból is adódik, hogy a nanoanyagok, az emberi szervek szöveteiben való felgyülemlésük és az ökoszisztéma más anyagaival való keveredésük rövid- és hosszú távú mérgezési kockázatainak értékeléséről szóló jegyzőkönyvet össze kell hangolni.

2.10 Komplex környezetben a kockázatelemzési normák és vizsgálatok az „in vitro” elemzéstől az „in situ” elemzésig terjedhetnek, és az ezzel kapcsolatos kutatásoknak⁽⁶⁾ túl kellene mutatniuk a hagyományos védőtermékeken: szűrőkön, légző maszkokon, védőruházaton és védőkesztyűkön, azaz a 10–50 nanométer hosszúságú grafit nanorészecskékkel tesztelt termékeken.

2.11 Amint azt az Európai Bizottság is kifejti és az EGSZB is hangsúlyozta több alkalommal, „az integrált, biztonságos és felelősségteljes megközelítés az EU nanotechnológiára vonatkozó szakpolitikájának központi magva”. A nanotechnológiának különösen széles körű és mély alkalmazási területe van, ezért átfogó látásmódról van szükség az atomfizikától a plazmatechnológiáig, a nanomechanikától a textilgyártásig terjedő tudományág közös pontjainak és kölcsönhatásainak meghatározására.

2.12 Mivel a nanofolyamatok nanoszkopikus méretekben zajlanak (10-9), melyek nehezen elképzelhetőek az átlagember számára, a nanoanyagokról a kezdetektől fogva konstruktív párbeszédet kell folytatni a fogyasztókkal a kockázatok azonosítása és kizárása, valamint a megalapozatlan aggodalmak eloszlása végett.

2.13 Az EGSZB nem csupán „az ipari és több ágazatot átfogó alkalmazások, valamint az innovatív új vállalkozások és professzionális munkakörök tevékenységét érintő gazdasági és szociális, jogi, szabályozási, adó- és pénzügyi vonatkozások” fejlesztése felgyorsításának szükségességét hangsúlyozta, hanem „az etikai, környezetvédelmi, egészségi és biztonsági érdekek” védelmét is „a tudományos alkalmazások teljes élettartama alatt”.⁽⁷⁾

⁽⁴⁾ The Royal Society. Nanosciences and Nanotechnology: Opportunities and Uncertainties. London, 2004. 07. 29.

⁽⁵⁾ Mint pl. a teniszütők, biciklik, TV-képernyők, számos, katonai területen, űrhajózásban, fogyasztói elektronikában, valamint elektromos orvosi készülékekben használt gyantaféleség.

⁽⁶⁾ Vö. NANOSAFE2 projekt – első jelentés a nanoanyagok terjedéséről az elővigyázatosság elve alapján.

⁽⁷⁾ HL C 157., 2005.6.28. 22. o.

2.14 Egy későbbi véleményében⁽⁸⁾ az EGSZB kiemelte „a látható és átlátható párbeszéd [szükségességét] a civil társadalommal, amely objektív értékelések alapján tudatosítja az N+N területben rejlő kockázatokat és lehetőségeket”, valamint „az erkölcsi és a környezeti, valamint a munkavállalók és a fogyasztók egészségéhez és biztonságához kapcsolódó aspektusok védelmének folyamatos figyelemmel kísérése” jelentőségét.

2.15 2008-ban megjelent az Európai Bizottság ajánlása⁽⁹⁾ a felelősségteljes nanotudományi és nanotechnológiai kutatás magatartási kódexéről, amely 7 elven alapul:

- **megértés:** az N+N területen zajló kutatási tevékenységnek érthetőnek kell lennie a nyilvánosság számára, tiszteletben kell tartania az alapvető jogokat, alkalmazásának pedig a személyek és a társadalom jólétét kell szolgálnia,
- **fenntarthatóság:** az etikai elvek és a fenntartható fejlődés tiszteletben tartása érdekében az N+N kutatására irányuló tevékenységek nem károsítják a környezetet, az embereket, az állatokat és a növényeket,
- **elővigyázatosság:** az elővigyázatosság elvének tiszteletben tartása⁽¹⁰⁾ az egészségre és a környezetre esetlegesen gyakorolt negatív hatások elkerülése érdekében,
- **nyitottság:** átláthatóság, a tájékozódáshoz fűződő, jogszabályban elismert jogok tiszteletben tartása és nyitottság valamennyi érdekelt fél irányába,
- **kiválóság:** a legmagasabb tudományos színvonal elfogadása, ideértve a kutatás kikezdetlenségét és a helyes laboratóriumi gyakorlatot⁽¹¹⁾,
- **innováció:** az N + N kutatására irányuló tevékenység kereteinek meghatározása alkalmával az innováció és a gazdasági növekedés érdekében a lehető legnagyobb mértékben bátorítani kell a kreativitást, a rugalmasságot és a tervezhetőséget,
- **elszámoltathatóság:** a kutatóknak és a kutatószervezeteknek mindenkor elszámoltathatók az általuk végzett N+N-kutatás által most és a jövőben kifejtett társadalmi, környezeti és egészségügyi hatásokért.

Az ajánlás értelmében a tagállamok évente jelentést nyújtanak be az etikai kódex alkalmazásának eredményeiről, illetve az ennek érdekében megvalósított bevált gyakorlatokról.

⁽⁸⁾ HL C 185., 2006.8.8., 1. o.

⁽⁹⁾ Vö. A Bizottság ajánlása, C(2008) 424., 2008.2.7.

⁽¹⁰⁾ Vö. az EUSz. 174. cikke (2) bekezdése és a Bizottság közleménye az elővigyázatosság elvéről (COM(2000) 1 végleges).

⁽¹¹⁾ Vö. 2004/9/EK rendelet és 2004/10/EK rendelet.

2.16 Az EGSZB támogatja a kódex elveit, és megfelelőnek tartja azokat az N+N-re vonatkozó európai jogszabályi keret felülvizsgálatához.

2.17 Az EGSZB aggodalmát fejezi ki a nanotechnológiák kereskedelmi alkalmazásainak, illetve a nanoanyagoknak a környezetre, az egészségre és a toxikológiára kifejtett hatásai kutatásának még mindig túlságosan lassú fejlődése miatt.

2.18 Még ha a munkavállalók és a polgárok kitétségevel kapcsolatos veszély szintje jelenleg alacsony is, az EGSZB fontosnak tartja a kutatói és ipari világgal folytatott párbeszéd eszközeinek javítását annak érdekében, hogy ezek az aspektusok – a megfelelő emberi és pénzügyi erőforrásokkal – helyet kapjanak a nanoanyagok kutatásában és alkalmazásában, tervezésüktől kezdve.

2.19 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az érintett tudományágak és ágazatok sokfélesége miatt a közösségi jogszabályi eszközök pluralitására van szükség (több mint 90): e komplexitás miatt a közösségi rendelkezések átláthatósága és a polgárok/fogyasztók számára biztosítandó érthetőség lehetlenné válhat.

2.20 A szabályozási keret érthetősége javítható – különösen a kvv-k, a fogyasztók és a polgárok számára – egy interaktív honlap létrehozásával, a részvételi demokrácia fejlesztésével a civil társadalmi szervezetek bevonása révén, illetve egy a bevált gyakorlatokról szóló útmutató kiadásával.

2.21 A kormányzás optimális rendszerének fenn kell tartania az egyensúlyt a nanoanyagok felelősségteljes fejlesztésének számos vetülete között. Az EGSZB állandó referenciakeret kialakítását javasolja, elsősorban a 2008-ban egy az EU által finanszírozott projekt keretében létrehozott Nanotechnológiai Megfigyelőközpont⁽¹²⁾ eredményei alapján, melynek célja tudományos és gazdasági alapokon nyugvó, megbízható, teljes körű és felelősségteljes elemzések elvégzése, az etikai kérdések vizsgálata, továbbá a lehetséges környezeti, egészségügyi és biztonsági (EHS) kockázatok jelzése, valamint új normák kifejlesztése.

2.22 Az EGSZB meggyőződése, hogy a nanotechnológiák összetettsége, gyors fejlődése és tudományos horizontális jellege miatt multidiszciplináris (szabályozó, etikai és társadalmi) megközelítésre van szükség: ez nélkülözhetetlen ahhoz, hogy komoly, teljes körű és felelősségteljes elemzéseken alapuló, megbízható kockázatkezelési megoldásokat találjunk, amelyek egymással összekapcsolják, dokumentálják és közlik a kifejlesztett nanoanyagokkal kapcsolatos hiánytalan információkat.

⁽¹²⁾ Vö. „Observatory nano” PROJEKT FP7.

3. Az Európai Bizottság javaslatai

3.1 Az Európai Bizottság szerint különösen fontosak a következők:

- a jelenleg hatályos jogszabályok keretében, a végrehajtás elősegítése érdekében elfogadott dokumentumokat - különösen a kockázatelemzéshez kapcsolódóan - felül kell vizsgálni annak biztosítására, hogy a nanoanyagokkal kapcsolatos kockázatok kezelése hatékony legyen, és a lehető legjobb módon használják a rendelkezésre álló információt,
- a hatóságokat és ügynökségeket fel kell kérni, hogy szenteljenek különös figyelmet a nanoanyagokkal kapcsolatos kockázatoknak azokban az esetekben, amikor a forgalomba hozatalt megelőzően ellenőrizni kell az előállítást és a piaci értékesítést,
- az EU-ban az N+N területen folyó kutatások során a magatartási kódexben a felelősségteljes kutatásokra meghatározott felelősségteljes és nyitott szemléletű megközelítést kell alkalmazni,
- meg kell vizsgálni a rendszeres megelőző eljárás bevezetésének lehetőségét a nanoanyagokhoz kapcsolódó kockázatokot rejtő orvosi eszközök forgalomba hozatala előtt,
- a nanoanyagokra vonatkozó közösségi jogszabályi keretet ki kell egészíteni, különösen a tesztelési és kockázatértékelési módszerek tekintetében,
- gyors fejlődésre van szükség a tudományos tudásalap szélesítése terén, különösen a toxikus és ökotoxikus hatásokra vonatkozó adatokat, valamint az ilyen adatok létrehozására szolgáló módszereket illetően, a nanoanyagok vagy nanoanyagokat tartalmazó termékek felhasználására és expozíciójára vonatkozó adatokat illetően, azok egész élettartamának vonatkozásában; a nanoanyagok jellemzésére, egységes szabványokra és nomenklatúrára, valamint analitikus értékelő technikák kidolgozására van szükség; figyelembe kell venni a foglalkozás-egészségügyi szempontokat,
- javítani kell a következő eszközök használatát tagállami szinten: a védintézkedések, az egészségügyi ellenőrzési intézkedések, az élelmiszerek, takarmányok és növényvédő-szerek piacának ellenőrzése, a szabványokkal szembeni hivatalos kifogások, az új bizonyítékokon vagy a meglévő adatok újraértékelésén alapuló elővigyázatossági intézkedések, a figyelemzett eljárások, a kölcsönös információcseré, a riasztó/ korai előrejelző rendszerek stb.

4. Általános megjegyzések

4.1 Az EGSZB úgy véli, hogy az N+N és a nanoanyagok felelősségteljes fejlesztéséhez – ami a globális szinten versenyképes gazdasági és társadalmi fejlődés kihívásának egyik európai sarokpontja – nélkülözhetetlen olyan multidiszciplináris megközelítés elfogadása, már a folyamat elején, amely – saját elfogadhatóságának feltételeként – képes folyamatos párbeszéd fenntartására a civil társadalommal.

4.2 Jóllehet értékeli az Európai Bizottságnak a meglévő, számos közösségi intézkedés elemzésére irányuló törekvését, úgy gondolja, hogy az ilyen elemzést utólag koherens keretbe kell foglalni, hogy megteremtődjön a civil társadalommal folytatandó strukturált párbeszédhez szükséges átlátható és felhasználóbarát alap. Az EGSZB már több alkalommal emlékeztetett e párbeszéd fontosságára. ⁽¹³⁾

4.3 Az EGSZB véleménye szerint ezért ki kell alakítani az előretervezést (*foresight*) a nanotechnológiai kockázatértékelés terén, csakúgy mint az integrált jogszabályi referenciakeretet és egy nemzetközi szintű irányítási rendszert annak érdekében, hogy egyértelmű, megbízható és kimerítő válaszokat adhassunk, valamint megvizsgálhassuk az etikai kérdésekre kifejtett hatást, továbbá a környezetre, illetve a polgárok egészségére és biztonságára irányuló kockázatokat és a fejlődés lehetséges útjait.

4.4 Az EGSZB ezért kéri, hogy tegyenek további közösségi kezdeményezéseket az alábbi területeken:

- a különböző releváns közösségi jogszabályokat tartalmazó, koherens és felhasználóbarát referenciakeret biztosítása,
- a piaci szereplők, az ellenőrző hatóságok, az ágazat dolgozói és a végfelhasználók igényeinek meghatározása és kezelése az igények és a hiányosságok dinamikus feltérképezésével, valamint az uniós szintű és tagállami fellépés irányvonalainak meghatározásával,
- állandó európai referenciastruktúra meghatározása az N+N és a nanoanyagok számára egy európai promóciós és koordinációs pólus segítségével ⁽¹⁴⁾, amely magában foglalná a kockázatértékelési és –megelőzési aspektusokat is,
- további intézkedések az interdiszciplináris oktatás és képzés terén, ideértve a kockázatértékelést és –megelőzést is, valamint az európai kiválósági infrastruktúra létrehozása e területen,
- egy európai benchmarking rendszer kialakítása a kockázatértékelési és –megelőzési kezdeményezésekre Európában, az Egyesült Államokban, Japánban és a feltörekvő gazdaságokban,

⁽¹³⁾ Vö. 6. és 7. lábjegyzet.

⁽¹⁴⁾ HL C 185., 2006.8.8., 1. o.

- a fenntartható és biztonságos nanotechnológiák alkalmazása európai irányítási szintjeinek meghatározása a meglévő protokollok jóváhagyási méréseinek és teszteléseinek területén, többek között a szabványosítást megelőző és kísérő kutatásokkal,
- az európai szabályozás műszaki szabványosításának támogatása egyértelmű és átlátható mandátumokkal, hogy az megfeleljen nemzetközi szinten az ISO/TC 229 követelményeinek, elősegítve ezzel a világgereskedelmet,

- biztos és átlátható alapokon nyugvó, strukturált párbeszéd lehetővé tétele a civil társadalommal, hogy ezen a jövőnk szempontjából a nemzetközi környezetben igen fontos területen egységes európai nézet alakuljon ki.

4.5 Az EGSZB kéri, hogy a 2005–2009-es cselekvési tervben előirányzott 2009-es jelentés szenteljen egy fejezetet a kockázatértékelés és –megelőzés jogszabályi vetületének terén elért haladásnak, a tesztelési protokollok hatékonyságának és az e területen elért haladásnak, továbbá az új prioritást élvező intézkedéseknek.

Kelt Brüsszelben, 2009. február 25-én.

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Mario SEPI